

Slår kvikksølvalarm

BESKYLDES FOR UTSLIPP: Raunes Fiskefarm og deres advokat Sigurd Knutzon hevder det slippes ut betydelige mengder kvikksølv til luft fra AF Miljøbase Vats. Raunes Fiskefarm ligger t.v. i bakgrunnen. Arkivfoto: Harald Nordbakken Foto: Arkivfoto: Harald Nordbakken

Av Ellen Marie Hagevik

10. mars 2012, kl. 01:00 [^](#)

Slammet i takrennene til Raunes Fiskefarm har så høyt innhold av kvikksølv og sink at det er hakket fra å være farlig avfall.

VINDAFJORD: I flere brev til Klif, det siste datert 7. mars, og en 160 siders rapport til Miljøverndepartementet datert 5. mars, legger Raunes Fiskefarms advokat Sigurd Knutzon fram dokumentasjon på det de mener er omfattende miljøforurensning fra AF Decom Offshores (AFDO) miljøbase i Vats.

Størst fokus er det på kvikksølvutslipp, som blant annet er skadelig for nervesystemet, evnen til å reprodusere og nyrene.

En analyse av slammet i takrennen til Raunes Fiskefarm, som ligger 50 meter unna AF Miljøbase Vats, viser svært høye konsentrasjoner av kvikksølv og sink. Kvikksølvinnholdet var 16,3 mg/kg, sinkinnholdet 5.140 mg/kg. Begge deler er i tilstandsklasse 5, svært dårlig.

Farlig avfall

– En overskridelse av verdiene i tilstandsklasse 5 vil gjøre materialet til farlig avfall, skriver Molab AS, som utførte analysen 24. februar i år. Den er betalt av Jakob Hatteland Resources AS.

AFDO rapporterte til Klif i årene 2006 til om med 2010 at det hadde vært null utslipp av

kvikksølv til luft.

– Takrennene ble satt opp for fire år siden. Om der et riktig som AFDO hevder at det ikke er utslipp til luft, ville det ikke vært nedfall over taket på Raunes Fiskefarm, og det hadde heller ikke vært noe i takrennene, skriver Knutzon i rapporten.

En rekke rapporter er gjennomgått og lagt til grunn når Raunes Fiskefarm har fått utført beregninger av kvikksølvforurensing via luft.

Regnet til 1,7 kg kvikksølv

En av dem er den ferske NILU-rapporten. 8. februar i år tok NILU et utklipp på 1,5 x 1,5 cm av et luftfilter som var plassert i Åmsosen 3,8 kilometer fra miljøbasen. Dette filteret har stått ute fra november 2010 til november 2011. Analysen viste et kvikksølvinnhold på 3,7 ng/cm².

For å få en indikasjon på det totale utslippet i området, brukte man en sirkel med radius på 3,8 km med AFDO plassert i midten. Beregningene ga en luftspredning av kvikksølvforbindelser på ca. 1,7 kilo over hele sirkelen i perioden november 2010 til november 2011.

Over grensen for gravide

I brevet til Miljøverndepartementet uttrykkes også bekymring for tilstanden i sjøen. 28. februar i år ble det gjort analyse av fisk i indre del av Vatsfjorden. Leveren til 17 torsk ble undersøkt, og kvikksølvnivået var 0,28 mg/kg. Myndighetene anbefaler ikke gravide å spise fisk som inneholder mer enn 0,20 mg/kg.

Raunes Fiskefarm krever at Klif reagerer umiddelbart.

– Svært alvorlig

Til Dagbladet sier seksjonsleder Hanne Marie Øren i Petroleumstilsynet i Klif at det er svært alvorlig dersom det er større utslipp fra Miljøbase Vats enn Klif har vært klar over.

– Kvikksølv er en alvorlig miljøgift, og vi er opptatt av å redusere utslipp både til luft og sjø. Noen av tallene som nå er forelagt oss er høye. Vi har imidlertid flere spørsmål knyttet til utføring av målingene og analysene, som vi vil undersøke nærmere, sier Øren til Dagbladet.

Samfunnskontakt Evy M.H. Lærdal overlater til Astri Kvassnes i NIVA å besvare påstandene mot AF Miljøbase Vats.

– Trenger å vite mer

Kvassnes er prosjektleder for miljøovervåkingsprogrammet knyttet til miljøbasen. Hun sier det er vanskelig å forholde seg til analysene og utregningene det vises til.

– Vi trenger å vite mer om prøvene. Når det gjelder utregningen fra luftfilteret, er det rett og slett umulig å regne på den måten. Det ikke er målt påvirkning fra anlegget lenger ut en 1.100 meter. Det som er i prøven fra Åmsosen kommer sannsynligvis fra helt andre kilder, sier

Kvassnes.

Analysen av slammet i takrennen, mangler også vesentlig informasjon.

Filet, ikke lever

– Blant annet hvor mye som er analysert, hva er takrennen laget av, hvor lenge har slammet ligget i takrennen. Vi følger med i mosen rundt anlegget, og der har det vært høye verdier tett inntil anlegget. Vi tar prøver av jord for å se om det går videre og forurenses naturen. Bare en prøve tatt helt inntil gjerdet ved kaien har vist tegn til økning av kvikksølv. Dog innenfor grenseverdiene for landbruk, sier Kvassnes.

Når det gjelder fisk, viser NIVAs undersøkelser at dette er innenfor grensen.

– **Man analyserer ikke lever, men filet.** Vi har i tre år analysert ca. 75 fisk fra tre faste stasjoner, og de ligger godt innenfor grensen til vanndirektivet på 0,3 mg/kg, sier Kvassnes.